

Rok 2018 se do paměti mnohých zapíše jako rok, kdy si obyvatelé, politická reprezentace i média v naší zemi připomínali celou řadu „osmičkových“ výročí. Jednalo se mimo jiné o vzpomínku na katastrofické události našich moderních dějin, mezi které patřil především Mnichovský diktát z roku 1938, komunistický puč v roce 1948 a okupace naší země vojsky Varšavské smlouvy z 21. srpna 1968. Největší pozornost byla ale právem věnována stému výročí vyhlášení samostatného Československa, které proběhlo 28. října 1918. Československá republika byla vybojována během první světové války domácím a zahraničním odbojem. K jejímu vzniku přispělo téměř 100 000 dobrovolníků, kteří se jako členové československých legií rozhodli vstoupit do této armády ještě neexistujícího státu a riskovat své životy v boji za jeho vytvoření. Mezi ně patřilo i celkem sedm legionářů, kteří pocházeli z Vísky. Jejich počet je opravdu úctyhodný, protože Víška měla v období 1. světové války necelých 400 obyvatel. Vzhledem k počtu sedmi miliónů Čechů žijících v monarchii a počtu legionářů by matematicky na tak malou obec měl připadat podstatně nižší počet členů legionářské armády. Téměř všichni vícečtí legionáři bojovali na ruské frontě. Výjimku představoval Jan Holík, který se účastnil bojů na srbské frontě a zde také bohužel v roce 1917 zahynul.

K události vzniku Československa se vztahovala celá řada akcí, které se konaly v mnoha místech republiky. Vesměs v sobě měly jasný pozitivní náboj. Byť Československo již více než čtvrt století neexistuje, k jeho odkazu by se mohla hlásit i naše česká státnost. Ač tento stát měl v sobě od svého zrodu zakódováno mnoho problémů (například komplikovaný vztah k národnostním menšinám), znamenal pro své obyvatele pozitivní posun v mnoha sférách tehdejšího života. Československo především bylo státem demokratickým, který si jako jediný evropský stát na východ od Rýna (mimo Skandinávii) udržel demokracii až do osudných dní podzimu 1938. Přineslo svým obyvatelům takové základní věci, jako osmihodinovou pracovní dobu, volební právo žen (jako jeden z prvních států světa) či zřízení prvního klasického Ústavního soudu na světě (dnes ho mají téměř všechny evropské státy). Československá republika po třech stoletích obnovila samostatnou českou státnost a slovenský národ zachránila před rychle postupující maďarizací, která hrozila zánikem slovenského etnika. I proto se těšila, alespoň mezi českým obyvatelstvem, všeobecně vnímanému pocitu hrdosti na tento stát a ztotožnění se s ním. Ten je třeba patrný i ve vícecečné obecní kronice z doby první republiky, především v zápisech o oslavě různých výročí (narozenin prezidenta Masaryka či 28. října). České obyvatelstvo mělo na svůj stát těsnou citovou vazbu, bylo ochotné pro něj pracovat, přinášet oběti a v době Mnichova či za druhé světové války za něj i položit své životy. Je velká škoda, že taková pozitivní vazba k naší státnosti je dnes mezi obyvateli spíše řídkým jevem. A pokud se objeví, má často podobu do sebe zahleděného nacionalismu, který se nedokáže přenést přes kopce české kotliny a soustředí se pouze na „malou domů“ – vyzobávání výhod z mezinárodní spolupráce, „nepálení si prstů“ tam, kde z toho není žádný ihned hmatatelný hmotný prospěch. Je to ten typ nacionalismu, který tolik odsuzoval první československý prezident Masaryk, jenž pozitivní vztah k češství spojoval s vysokými morálními nároky, vědomím spoluodpovědnosti za celoevropské dění a péčí o kultivaci systému skutečně svobodné demokracie.

Československá státnost z těchto myšlenek vzešla a dokázala je, byť s problémy, hájit až do svého konce. Jejím zosobněním se stal právě charismatický prezident T. G. Masaryk, který byl v demokratickém světě všeobecně respektovanou osobností. Země patřila k moderním státům (například jako druhá na evropském kontinentu zahájila pravidelné rozhlasové vysílání). Nová republika se mohla opřít i o silnou ekonomiku, ve dvacátých letech představovalo Československo 10. největšího průmyslového producenta na světě. V úrovni bohatství na obyvatele se pohybovalo ve druhé desítce států (pro srovnání dnešní Česká republika je v bohatství na obyvatele – hrubém domácím produktu podle kupní síly – až na 57. místě)¹. Pokud vše porovnáme s dnešní realitou, je smutný nejenom výrazný sestup pořadí v žebříčku bohatství států, který přinesl komunistický režim, ale i následky divoké privatizace 90. let a také zmíněný pokles hrdosti na svou zemi, ochoty pracovat pro její rozvoj a blaho svých spoluobčanů či věcí veřejných vůbec.

¹ Údaj o pořadí převzat z internetové encyklopedie World Factbook. *Central Intelligence Agency* [online]. 26. 9. 2018 [cit. 2019-10-31]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/we.html>

Obyvatelstvo ve Vísce a změny v jeho evidenci

Evidence počtu obyvatel zaznamenala během roku 2018 několik změn. Do prvních dní roku Víska vstupovala se 186 obyvateli. Během něj se zde narodili tři noví občani. V únoru to byl Michal Houdek v čp. 56, v dubnu Michal Čermák v čp. 76 (syn Veroniky Košťálové) a v listopadu Jonáš Fikar v čp. 10. Zemřelých, kteří svůj život spojili s Vískou, bylo více. V únoru zemřel ve věku nedožitých 78 let Ing. Karel Kaněra z čp. 2. Ač v obci neměl trvalé bydliště, byl osobností, která se zapsala především do historie zdejšího Bago klubu. Dlouhodobě působil jako neformální „prezident“ tohoto pánského společenství, které aktivně přispívalo ke společenskému životu ve Vísce. Činil tak například pořádáním tradičních Bago plesů, loučení s létem či dalších akcí. Bagisté se zde postupně ujali i udržování tradice velikonočního pondělí mezi dospělými muži. Ti právě pod patronátem Bago klubu obcházejí hromadně s pomlázkou zdejší domácnosti. To zahrnuje „vpád“ do domácnosti spojený se „šloháním“ a nezbytným přednesem koled. Po „bagistech“ pak, kromě řádně ztenčených zásob alkoholu a poloprázdných talířů s občerstvením zůstávají i jimi vytištěná velikonoční přání. Karel Kaněra pocházel z Pardubic a ve Vísce trvale bydlel od důchodového věku jako manžel Věry Kaněrové, rozené Klepetkové. Ač se jeho pohřeb konal mimo obec v úzkém rodinném kruhu, do Visky se pomyslně vrátil i po něm. Jeho přáním totiž bylo vysypat po zpopelnění část popela do Doubravy. Obec tak zažila do té doby nevídanou událost. Odehrála se na silničním mostě nad řekou. Za hudebního doprovodu Bago kapely byl za hojné účasti místních vysypán paní Kaněrovou popel do řeky. Do vod Doubravy pak zamířily také květiny účastníků. Ti se pak přesunuli do Hostince u Fajmanů, který byl tentokrát plný a pomyslně vzdal poctu jednomu ze svých nejvýraznějších štamgastů. Koneckonců byly to právě „bagisté“ a jejich kapela, kteří tradičně zaplňovali během pátečních večerů zdejší hospůdku a nechali tak vzniknout hezké tradici příjemného posezení za doprovodu country hudby a zpěvu (či u některých spíše pokusů o něj).

Dalším zemřelým byl pan Ladislav Lacina, který žil v čp. 11. Pocházel ze zdejší kovářské rodiny Lacinů. Poslední měsíce svého života prožil v domově seniorů na Seči. Zároveň byl již delší dobu nejstarším mužem ve Vísce a zemřel ve věku 89 let. S ním bohužel definitivně odešla tradice kovářského řemesla v obci.

Řady zdejších obyvatel opustila i paní Hedvika Hořínková z čp. 31. Zemřela po delší těžké nemoci ve věku pouhých 55 let. Do obce se přistěhovali tři obyvatelé, dva se naopak odstěhovali. Na konci roku proto Víska měla 188 obyvatel, což je nejvíce od roku 2000.

Veřejný život v obci

Veřejného života ve Vísce se kromě místních událostí dotýkaly i události celostátní, byť spíše okrajově. První z nich byly lednové prezidentské volby. Občané České republiky podruhé volili přímou volbou svého prezidenta. První kolo se konalo 12. a 13. ledna za vysoké účasti 61,9 % voličů. Ve Vísce se k volebním urnám dostavilo dokonce necelých 78 % voličů. Vítězem prvního kola se na celostátní úrovni i ve zdejší obci stal stávající prezident Miloš Zeman. Ten obdržel ve Vísce necelých 39 % hlasů, tedy zhruba o 1 % více než v celé republice. Do druhého kola s ním postoupil bývalý předseda Akademie věd ČR Jiří Drahoš. V naší obci mu vyslovilo důvěru 28 % voličů, shodou okolností opět zhruba o 1 % více než v celém státě. Druhé kolo prezidentské volby se konalo 26. a 27. ledna a jako vítěz z něj opět vzešel Miloš Zeman. Stávající prezident získal podporu 51,3 % voličů, zatímco jeho konkurent 48,6 %. Ve zdejší obci byl výsledek mírně příznivější pro Miloše Zemana. Ten ve Vísce obdržel necelých 55 % hlasů, tedy o zhruba 10 % více než jeho rival. Výsledky ve Vísce v podstatě kopírovaly čísla z Kraje Vysočina, kde tradičně populárnější Zeman získal o 12 % hlasů více než profesor Drahoš. Volební účast ve druhém kole celostátně vystoupala na 66 %, ve Vísce se snížila o jeden hlas na 77 %.

Naši obce se tentokrát dotkly i volby senátní. Jejich první kolo probíhalo 5. a 6. října, souběžně s obecními volbami. Ve Vísce se k němu dostavilo 60 % voličů, tedy podstatně více voličů, než činil republikový průměr 42 % či průměr našeho senátního obvodu Chrudim (47 %). To samozřejmě svědčí o chvályhodné občanské uvědomělosti zdejších obyvatel a právem zaslouží respekt. V druhém kole, které se konalo o týden později, se volební účast razantně propadla. Celostátně na pouhých 16 %, ve Vísce pak na 25 %. Zajímavou skutečnost představuje to, že volební klání mělo u nás jiného vítěze než v celém senátním obvodě. Zatímco v něm v druhém kole jednoznačně zvítězil kandidát ODS, havlíčkovobrodský starosta Jan Tecl s 64 %, ve Vísce obě kola vynesla na pomyslnou příčku vítěze jeho konkurenta – kandidáta KDU-ČSL Daniela Hermana. Ten se stal známým díky svému působení v roli ministra kultury.

Tehdy například projevila odvahu vzepřít se zdejšími politickým špičkám, zejména prezidentovi a jeho poněkud servilně působící politice vůči mohutnější Číně. Stalo se tak, když přijal 14. dalajlamu, který je považován za duchovního vůdce a reprezentanta Číňany utlačovaných Tibetanů. Herman ve Vísece zvítězil již v prvním kole s 23 % a zvítězil i v kole druhém, kdy získal 53 % hlasů. Nový senátor Jan Tecl si ponechal svoji dosavadní funkci starosty Havlíčkova Brodu. Za zmínku stojí i to, že je prvním senátorem za náš obvod, který pochází z Havlíčkovobrodské, a že je rodákem z blízké Chotěboře. Zde patřil k významným osobnostem spjatým s místním ochotnickým divadlem. Původně pracoval u Okresní správy spojů, po roce 1989 začal podnikat. Starostou Havlíčkova Brodu je od roku 2010.

Valná část veřejného života ve zdejší obci měla nějakou vazbu na místní zastupitelstvo a činnost jeho členů. To se sešlo 5x v původním složení a dvakrát po obecních volbách. Valnou část jeho agendy představovalo řešení dotací k plánovaným investicím a také otázky prodeje či směny pozemků. Během léta, kdy se začaly připravovat obecní volby, obec velmi silně zasáhla kauza, v níž se řešilo selhání hospodářky obce. Ta byla obviněna z vyvádění financí z účtu obce, místní mateřské školy a chotěbořské obchodní akademie, kde na hlavní úvazek pracovala. Okolo případu se začalo objevovat množství různých, většinou nepotvrzených, informací. Většinu místních událostí zcela šokovala, protože paní hospodářka se zde těšila převažující všeobecné důvěře. Důkazem toho je i skutečnost, že získala nejvíce hlasů v posledních obecních volbách v roce 2014 a následně byla zvolena, poté, co odmítla funkci starostky, místostarostkou Vísky. Na této pozici aktivně pracovala pro obec, podílela se na organizaci mnohých důležitých událostí zdejšího života a zůstalo po ní množství odvedené kvalitní práce. O to více zde událost rezonovala. Stalo se tak navíc v situaci, kdy nikdo přesně nevěděl, kolik peněz bylo ze zmíněných rozpočtů vyvedeno či zda se ztrácely přímo z rozpočtu obce. Nečekanost byla o to větší, že vyvádění se dělo během více let, přestože hospodaření obce procházelo minimálně jednou ročně prověrkou kontrolních orgánů Kraje Vysočina. Jednalo se tak o selhání nejen hospodářky obce. Odpovědnost samozřejmě padala na starostu obce, který podle svých slov hospodáře plně důvěřoval. Stejný díl odpovědnosti náležel samozřejmě také Finančnímu výboru zastupitelstva, zejména jeho dlouholeté předsedkyni, jejíž náplní činnosti má být kontrola obecních financí. Tou je výbor pověřen ze zákona a měl ji pravidelně vykonávat.

Hospodářka reagovala na celou situaci nejprve stažením své kandidatury z kandidátky do obecních voleb. Poté se na zdejší obyvatele obrátila dopisem, ve kterém se omluvila za své selhání. Označila ho za selhání jednotlivce, který „nedokázal otevřeně hovořit o svých problémech“. Vyjádřila lítost nad svým jednáním a ochotu problém vyřešit. Řešení kauzy ale nepřicházelo a policejní šetření trvalo do konce roku a pokračovalo i v roce následujícím. K situaci se vyjádřily i zaměstnankyně mateřské školy, které upozorňovaly na to, že jim nebyla hospodářkou obce předložena zpráva o ročních příjmech a výdajích či že jim chybí příspěvky do Fondu kulturních a sociálních potřeb. Po zveřejnění celé kauzy ve speciálním vydání místních Víseckých listů se v obci objevili anonymní letáky roznesené v nočních hodinách, které kritizovaly starostu. Následně občané obdrželi opět nepodepsané vyjádření na jeho podporu. Podobné vyjádření podpory, tentokrát podepsané, pak viselo na dveřích Obecního obchůdku. Situaci před volbami lze tedy označit za velmi vypjatou. To jsme zde v takové míře nezažili od voleb v roce 2006, kdy ve Vísece nevěřejně vznikla kandidátka se závazným pořadím kandidátů, což bylo hodnoceno jako obcházení dosavadního modelu komunálních voleb v obci.

Podzimní obecní volby byly proto výše uvedeným poznamenány. Víseka se v nich ale držela své dlouhodobé a chvályhodné tradice, kdy voličům nebyly předloženy stranické kandidátky, ale každý ze zájemců o členství v zastupitelstvu kandidoval sám za sebe. Jedná se jednoznačně o ten nejdemokratičtější způsob volby, protože jednotlivci se nemohou „schovávat“ za kandidátku strany či sdružení. Při jejich sestavování bývá často v okruhu několika málo lidí stanoveno pořadí kandidátů, většinou podle jejich vlivu v příslušné straně či seskupení. Občan sice má možnost použít tzv. „kroužkování“ a tím posunout preferované osobnosti na lepší pozici, tato možnost je ale limitovaná. A tak se často stává, že o pořadí na kandidátní listině, a tím i do velké míry v zastupitelstvu, rozhodne velmi malá skupinka lidí (v poměru k počtu obyvatel). Víseka se naopak, až na zmíněné výjimečné volby v roce 2006, kdy došlo k pokusu zdejší tradici obejít, drží nejméně demokratického způsobu výběru zastupitelů. Protože každý potenciální zastupitel kandiduje sám za sebe, má zdejší volič možnost zhodnotit jeho práci v předchozím zastupitelstvu či předpoklady pro ni do budoucna.

Obecní volby se konaly ve dnech 5.–6. října. Poté, co z kandidátky odstoupila paní Iveta Grundová, mohli zdejší občané vybírat z celkem deseti kandidátů do sedmičlenného zastupitelstva. Volební účast měla Víška jako obvykle nadstandardně vysokou, což ukázalo velkou míru občanské odpovědnosti za dění v obci. Konkrétně přišlo k místním volebním urnám 121 ze 150 voličů, což činí 80,67 %. Za zmínku stojí, že celostátní účast dosáhla pouhých 47 %, účast v Kraji Vysočina pak necelých 54 %. Víška ohledně účasti hlasujících předběhla i všechny sousední obce (s výjimkou Čechovic, kde ovšem měli pouze 71 voličů, tedy méně než polovinu počtu vícečlenných).

Volební klání přineslo již počtvrté v řadě změnu vítěze voleb. Zajímavou a neobvyklou skutečnost ve zdejší obci představuje to, že se jedná již o čtvrté obecní volby v řadě, ve kterých zvítězila osobnost kandidující do zastupitelstva poprvé. V tomto roce získala nejvíce hlasů paní Iva Lacinová z čp. 55 (v předcházejících volbách to byla paní Iveta Grundová z čp. 13, v roce 2010 Radek Křivský z čp. 23 a ve volbách 2006, 2002 a 1998 to byl Ondřej Čapek, nyní čp. 78, který v roce 1998 také kandidoval poprvé). Vítězce voleb je 49 let a pracuje jako prodavačka v místním Obecním obchůdku. Zastupitelstvo má dva nové členy (kromě Ivy Lacinové ještě Richarda Grunda).

Další zvolení kandidáti se umístili v následujícím pořadí: Ondřej Čapek a Radek Křivský, kteří shodně získali 79 hlasů, dále Přemysl Čapek (71 hlasů), Luděk Fikar (69 hlasů), Richard Grund (58 hlasů) a Ludmila Paclíková (50 hlasů). Poslední zastupitelka o pouhé dva hlasy předběhla dalšího kandidáta, takže rozdíly mezi jednotlivými kandidáty byly často opravdu velmi těsné. Těsně za Ludmilou Paclíkovou skončil Jiří David (48 hlasů), dále Martina Kraibichová (45 hlasů) a na posledním místě pak Helena Davidová (39 hlasů).

Necelé čtyři týdny po volbách proběhla ustavující schůze nového zastupitelstva. Stávající starosta nabídl, tak jak zde bývá dobrým zvykem, svoji funkci vítězce voleb Ivě Lacinové. Ta ji ale odmítla s odkazem na zaneprázdněnost. Následně starosta adresoval stejnou nabídku Radku Křivskému, který ale také svoji kandidaturu zamítl. O post starostky naopak, stejně jako při předešlých ustavujících schůzích obecních zastupitelstev, vyjádřila svůj zájem Ludmila Paclíková. V následném hlasování získala jeden hlas. Poté se konalo další kolo hlasování, ve kterém byl starostou zvolen Ondřej Čapek. Obdržel 6 hlasů ze 7. Starostovi je 43 let, pracuje jako soukromý zemědělec a svou funkci vykonává nepřetržitě od roku 2006.

Následovalo rozhodování o pozici místostarosty. Svůj zájem vyjádřila opět Ludmila Paclíková. Nově potvrzený starosta navrhl vítězku voleb paní Ivu Lacinovou. Ta však v rozhodujícím hlasování získala pouze tři hlasy, tudíž nebyla zvolena. Další zastupitelé podle počtu získaných hlasů - Radek Křivský a Přemysl Čapek – funkci odmítli. Poté byl navržen Luděk Fikar, který získal pátý největší počet hlasů. Zde volba proběhla úspěšně a Víška tak získala nového místostarostu. Luděku Fikarovi je 33 let, členem zastupitelstva se stal již v roce 2014. Vlastní firmu Zemix, která se specializuje na zemní práce (demolice, zakládání staveb, výkopy aj.) a také firmy Logistický areál Víška s. r. o.

Na ustavujícím zasedání proběhla i volba členů kontrolního a finančního výboru. Do čela kontrolního výboru byl zvolen Radek Křivský a jako další členové Přemysl Čapek a Richard Grund. V čele finančního výboru zastupitelé potvrdili dosavadní předsedkyni Ludmilu Paclíkovou. Druhou členkou se stala Martina Košťálová, třetího člena se zvolit na této schůzi nepodařilo. Později se jím stala paní Radka Březinová z čp. 77. Zastupitelé si zároveň rozdělili své úkoly s tím, že toto rozdělení bude postupně upřesňováno. Úkoly byly rozděleny následovně: Ludmila Paclíková – kontrola financí, Iva Lacinová – obecní obchůdek a péče o zeleň v obci, Radek Křivský – kontrola usnesení, Richard Grund – webové stránky obce, úřední deska a sbor dobrovolných hasičů, Přemysl Čapek a Ondřej Čapek – péče o obecní les, Luděk Fikar – péče o obecní vodovod.

Investiční činnost a výstavba ve Vísce, aktivity zastupitelstva a vedení obce

V obci pokračovala v roce 2018 velmi čilá investiční činnost. Ta ostatně byla typická pro celé funkční období končícího zastupitelstva. Za zmínku určitě stojí skutečnost, že v období mezi obecními volbami v roce 2014–2018 se obci podařilo získat na dotacích 3,5 miliónu korun. Ty pak mohly být investovány do zvelebení Víšky a zlepšení života jejích obyvatel.

V tomto roce patřilo k prioritám řešení problémů nedostatku pitné vody pro místní vodovod. Problémy s ním trápily Víšku opakovaně již mnoho let a poslední teplé a suché roky tento problém umocnily. Čím dál častěji musel být v obci vydáván zákaz zalévání, mytí aut a napouštění bazénů, protože hrozilo, že

obecní vodovod nebude schopen zásobovat obyvatele obce pitnou vodou. Ukazovalo se, že vrt, vybudovaný v 70. letech, je příliš mělký a v současné situaci zcela nedostačující. Navíc se, opět v posledních letech, začaly častěji objevovat problémy s kvalitou pitné vody. K nim často docházelo po přívalových deštích, které jsou v posledních letech mnohem častějšími návštěvníky zdejšího kraje, než bývalo pro okolí Vísky typické. Přívaly deště přinášely znečištěnou vodu, která několikrát způsobila to, že voda z místního vodovodu nebyla vhodná ke konzumaci. Obec pak musela zajišťovat a finančně hradit umístění cisteren s pitnou vodou či později nabízet zdarma odběr minerálních vod z nabídky zdejšího obchodu.

Postupně se, po různých odborných konzultacích, začalo ukazovat, že jediným řešením této situace bude zbudování nového, podstatně hlubšího vrtu. Ten by měl být napojen na stávající vodovodní systém, včetně vrtu dosavadního. Protože taková investice představuje náklady v řádu stovek tisíc korun, což by krajně zatížilo obecní rozpočet, bylo nutné hledat finanční zdroje mimo jeho rámec. Je velmi chvályhodné, že vedení obce se rozhodlo situaci řešit již v roce 2017. Během něj nechalo vypracovat návrh na dotaci od Státního fondu pro životní prostředí ČR. Ta slibovala pokrýt až 80 % nákladů investice. Jako velmi prozíravé se ukázalo to, že žádost byla podána již v předchozím roce. A to proto, že po extrémním letošním suchu podobné žádosti adresovalo fondu podstatně více obcí než dříve. Při letošním podání by šance relativně malé Vísky byly samozřejmě výrazně nižší. Díky kvalitně připravené a včas podané žádosti došlo k jejímu schválení. Víska tak získala obnos ve výši 340 000 korun. Dekret o schválení dotace pak osobně přebíral starosta obce z rukou ministra pro životní prostředí Richarda Brabce na výjezdním zasedání Vlády ČR na konci května v Jihlavě.

Po schválení finanční podpory vypsalo obecní zastupitelstvo výběrové řízení na realizaci vrtu. Jako vítěz z něj s nejnižší cenovou nabídkou vzešla firma Envirex s.r.o. z Nového Města na Moravě, která má svoji pobočku i v Chotěboři. Poté následoval geologický průzkum spojený s hledáním vhodného místa a schvalování dokumentace Městským úřadem v Chotěboři. Na základě průzkumu stanovila firma jako nejvhodnější lokalitu pod „Dubinou“. Hydrogeologové potvrdili, že se zde nachází rozsáhlé jezero podzemní vody. To ostatně tvrdili někteří starší obyvatelé obce, kteří si pamatovali výsledky průzkumů ze 70. let, kdy se v obci budoval stávající vodovod.

Realizaci celé investice zahájili pracovníci firmy na počátku října vyměřováním. Na počátku poslední listopadové dekády došlo na zahájení vrtných prací. Ty trvaly více než tři týdny a ukončeny byly 12. prosince. Výsledek představuje vrt hluboký 83 metrů, přičemž voda z něj začala tryskat při dosažení hloubky 63 metrů. Nový zdroj je opatřen potrubím, jehož prvních 15 metrů je chráněno betonovým pláštěm, který má zabránit průsakům povrchové vody. Po jeho zprovoznění proběhl malý rituál, při němž starosta „usmířil místní permoníky“ trochou „ohnivé vody“ vypálené ze zdejšího ovoce. Doufáme, že nám za to do budoucna budou nakloněni.

Po vybudování vrtu přikročila firma ke zkouškám jeho vydatnosti. Ty přinesly zjištění, že nový vrt je schopen poskytnout až 160 m³ vody za den, což představuje trojnásobek současné průměrné denní spotřeby v obci. Pokud dojde k plánovanému propojení s vrtem stávajícím, budou mít zdejší obyvatelé k dispozici téměř čtyřnásobek současných potřeb. To umožní, abychom byli připraveni na opakující se extrémní sucha, ale také na případný nárůst počtu obyvatel či podnikatelských aktivit ve Vísce.

S velkým napětím se následně čekalo na zkoušky kvality nového zdroje. Výsledky opět přinesly příjemné překvapení. Ostře sledovaná koncentrace dusičnanů vykazovala hodnotu 5,4 mg/l, přičemž norma u tohoto ukazatele představuje 50 mg/l, u kojenecké vody pak 15 mg/l. Normy splňovaly i další ukazatele, které byly postupně do konce roku prověřovány. Práce na vyřešení problému nedostatku vody ale nejsou tímto úspěchem skončeny. Obec nyní hodlá připravit a v roce 2019 podat žádost o další dotaci, která by umožnila, finančně ještě nákladnější, napojení nového vrtu na síť obecního vodovodu. Pokud se toto podaří, tak bude, doufáme, letitý problém nedostatku vody vyřešen. Tím by se, dalo by se říci symbolicky, uzavřel problém, který zřejmě stál u vzniku zdejší obce. Mezi místními se traduje hojně rozšířená pověst, že ke vzniku Vísky přispěl právě nedostatek vody. A to v předchůdkyni zdejší obce – vesnici Rouzeň. Ta byla vypálena zřejmě při vojenském tažení po smrti krále Přemysla Otakara II. (1278) a v roce 1288 je v pramenech označována jako „pustá“. Dle pověsti se její obyvatelé rozešli právě z důvodu nedostatku vody na kopci Rouzeň, kde původní ves vilémovský klášter založil. Po rozchodu pak vybudovali dvě osady – větší Novou Ves a menší Vísku. Problém nedostatku vody ale „Visečáky“

pronásledoval i později. To ostatně ukazují i záznamy z obecní kroniky, například zápis o velkém suchu z roku 1904.

Další velká investice, kterou obec připravovala již léta, představovalo zbudování nového moderního dětského hřiště v zahradě mateřské školy. Zde Víška již vícekrát neuspěla s žádostí o dotaci z důvodu velkého převisu poptávky. V tomto roce přišel dlouho očekávaný zlom v podobě schválení finanční podpory na plánovaný projekt. Donátorem tentokrát bylo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, které slíbilo proplatit 2/3 nákladů. Dotace dosáhla výše 400 000 korun. Na výběru vybavení pro nové hřiště se podílely i paní učitelky z mateřské školy. Cílem bylo získat moderní hřiště s atraktivními herními prvky, které by bylo otevřeno nejen zdejšími „předškoláčkům“, ale i dalším dětem z obce. Vedení obce ho chápalo nejen jako součást dlouhodobé nadstandardní investiční péče o mateřskou školu, ale také jako jednu z částí dlouhodobého snažení o vytváření co nejlepších podmínek pro rodiny s dětmi ve Vísce. Protože jenom ty mohou do budoucna zabránit poklesu počtu obyvatel, který se v posledních letech děje ve většině malých obcí. Nový herní prostor 27. září, těsně před místním posvícením, slavnostně otevřela radní Kraje Vysočina pro oblast školství, mládeže a sportu Jana Fialová. Ta také každému ze zdejších školáček předala „bezpečnostní kufřík“, který obsahoval například vestu pro jízdu na kole a další vybavu s bezpečnostními prvky. Za zmínku stojí i skutečnost, že v rámci investice se podařilo pořídit i dva stroje pro posilování dospělých, které obec umístila u tenisového kurtu.

Kromě řešení výše zmíněných investičních počínů se obec bohužel musela v tomto roce potýkat s rychle se šířící kůrovcovou kalamitou. Ta během posledních měsíců naplno zasáhla Vysočinu, kde byla postižena až 1/2 lesních porostů. K dramaticky rychlému postupu kůrovce přispělo extrémní sucho. Dlouhodobým viníkem je i nesprávná skladba zdejších lesů. Bohužel zde na Vysočině, tak jako jinde v republice, převažují smrkové monokultury, které nahradily původní listnaté a smíšené lesy. Méně odolný smrk pak neustál suchu a extrémně teplá léta a stal se snadnou kořistí vetřelce. Vše dohromady přispělo k tomu, že zdravotní stav českých lesů je podle některých parametrů nejhorší v Evropě. Jen u státních lesů byl stav kalamity vyhlášen ve 112 z 850 revírů a emeritní děkan Lesnické a dřevařské fakulty Mendelovy univerzity v Brně označil stav českých lesů za „nejhorší, co lesníci pamatují“.

Kůrvec se již v předcházejícím roce objevil i ve zdejším obecním lese. Obec proto musela přistoupit k těžbě napadených stromů, a to za situace, kdy dramaticky klesá cena kůrovcem napadeného dřeva. Ke sklonku roku 2018 měla vytěženo 250 m³ takového dřeva a předpokládala nutnost těžby minimálně dalších 200 m³. Pro něj bylo zapotřebí intenzivně hledat kupce, protože dřevní hmoty je momentálně velký nadbytek. Vedení obce proto intenzivně oslovovalo možné zájemce, nabízelo samotěžbu, rozvoz dřeva zájemcům, a o prodeji jednalo dokonce i s firmami ze vzdálené Číny. Nucené kácení postihlo samozřejmě i mnoho soukromých majitelů lesa ze zdejší obce. Postižení se s obavami dívají do dalších let, protože kůrovcová kalamita bude podle všeho dále pokračovat.

Naopak pozitivním momentem v seznamu zdejších obecních záležitostí se stala první účast Visky v soutěži „Vesnice roku Kraje Vysočina 2018“. Obec byla již vícekrát radními kraje a dalšími osobnostmi vyzývána, aby se, vzhledem ke svým úspěchům například v oblasti společenského života či mezinárodních vztahů, soutěže účastnila. I proto v letošním roce připravila přihlášku a především náročný program pro hodnotící komisi. Ta do Visky dorazila 7. června. Měla deset členů a program pro ni připravený musel trvat na minutu přesně dvě hodiny. Do obce hodnotitelé přijeli po páté hodině odpolední a Víška byla v tento den poslední hodnocenou obcí. Po svém představení starostovi zmáčkly stopky a začal oficiální program. V něm komisaře nejprve čekalo sázení lípy na počest 100. výročí založení Československa v nově vznikajícím stromořadí u cesty k rybníku Společný. Poté členové komise odjeli k budově obecního úřadu. Následoval proslov starosty, který je seznámil se základními charakteristikami současné Visky. Program pokračoval promluvou kronikáře o historii obce a poté knihovnice paní Marie Čapkové, která představila zdejší knihovnu. Po krátkých projevech následovala prohlídka prostor knihovny a obecního úřadu. Po ní se komisaři pěšky odebrali do místního obchůdku. Ten si mohli prohlédnout a jako dárek je čekala vanilková zmrzlina v modro-bílé barvě, tedy převládajících barvách víseckého znaku a praporu. Od obchůdku se opět pěšky vydali do budovy sokolovny. Během přesunu mohli sledovat útok malých hasičů na fotbalovém hřišti a zhlédli také cvičení místních sokolek, které představily skladbu z letošního všesokolského sletu. V sokolovně je pak čekalo promítání prezentace o obci. Ta ukazovala hostům koloběh ročního života ve Vísce, zdejší tradice či činnost zdejších spolků. Došlo v ní i na kontakty s německým Lohmenem a slovenským sdružením

Viesek či představení významného rodáka architekta Jana Nevoledo, který se v 19. století proslavil v Srbsku. Slovem ji doprovázeli starosta a kronikář. Paní Zdeňka Davidová pak samostatně představila Sdružení dobrovolných hasičů. Nechybělo ani občerstvení, které napekly místní ženy, a také pověstný guláš Jiřího Davida. Přesně po dvou hodinách členové komise program ukončili. Ve Vísce pak mnozí s napětím čekali, jak první angažmá zdejší obce v soutěži dopadne. A výsledek byl nakonec radostný. Víska obdržela diplom za příkladný rozvoj meziobecní a mezinárodní spolupráce a spolu s ním symbolickou částku 25 000 korun.

Ekonomika a hospodářské aktivity

Ekonomická situace ve státě pokračovala ve znamení převážně pozitivních trendů. Prakticky po celý rok klesala nezaměstnanost, která v prosinci sestoupila až na rekordně nízkých 2,2 %. Česká republika tak měla nejnižší nezaměstnanost v Evropské unii, a počet volných pracovních míst dokonce o více než 100 000 přesáhl počet nezaměstnaných. Zároveň pokračoval i růst platů. Celostátní průměrná mzda poprvé přesáhla 30 000 korun a v posledním čtvrtletí roku dosahovala výše 31 885 korun, na Vysočině pak 29 301 korun. Na průměrnou mzdu ovšem dlouhodobě nedosáhnou 2/3 zaměstnanců. Pro představu o jejich příjmu je vhodnější udávat tzv. medián, tj. mzdu, kterou si vydělá nejvíce pracujících. Ten na konci roku 2018 činil 27 320 korun. Průměrná mzda ve státě vzrostla o úctyhodných 8,1 % a i po odečtení poměrně vysoké inflace (2,1 %) zůstal reálný růst ve výši 5,9 %. Rostly i důchody a platy ve státní sféře. Situace trhu práce byla příznivá pro státní pokladnu a zaměstnance, naopak podnikatelé si stěžovali na nemožnost sehnat kvalifikované a práce ochotné zaměstnance. To pak vedlo k růstu cen třeba u stavebních a řemeslných prací, rostly ceny i některých potravin.

Přes extrémní sucho se částečně dařilo i zemědělství, především živočišné výrobě. Po mnoha letech poklesu mírně vzrostla produkce masa a mléka a jejich výkupní ceny. Výjimku představovaly ceny vepřového, které se propadly v průměru o 16 %, často pod hranici rentability chovu. Proto se začaly znovu objevovat hlasy o uzavření zdejší výkrmny prasat. Vinou extrémního sucha se naopak propadly výnosy rostlinné výroby a s ním i celková ziskovost zemědělského sektoru v České republice. ZD Nová Ves – Víska, kde dříve pracovala většina zdejších obyvatel, hospodařilo v tomto roce na 855 hektarech zemědělské půdy. Patřilo k významným chovatelům českého strakatého skotu (vykazovalo 456 kusů krav tohoto plemene). K jeho ziskovosti přispívala produkce mléka, za kterou družstvo utržilo přes 32 milionů korun. Rostlinná výroba se zaměřovala na produkci obilovin – například potravinářské pšenice, žita či sladovnického ječmene – a také řepky. Nemalou část příjmů tvořil prodej plemenných jalovic. Pro Vísku už ale nepředstavuje významného zaměstnavatele, spíše jen plátce nájmu z polí pro nemalou část zdejších rodin, které představují dědice bývalých selských usedlostí.

Pro ekonomické dění ve Vísce měly daleko větší význam místní provozovny. Nadále se dařilo především Obecnímu obchůdku. Ten během roku prosperoval a postupně navyšoval své tržby. Dělo se tak díky jeho velmi dobré nabídce zboží, přijatelným cenám a také velmi dobrému vedení ze strany prodavačky paní Ivy Lacinové. Ta se obětavě starala nejen o rostoucí nabídku zboží, ale především vytvářela v provozovně velmi dobrou atmosféru, díky níž se sem zákazníci rádi vracejí (což se týká i zájemců z okolních obcí). Pro obchod se podařilo obci získat i dotaci Kraje Vysočina ve výši 50 000 korun, takže i díky ní si na svůj provoz prakticky dokázal vydělat. Což je vzhledem k velikosti zdejší obce nečekaně dobrá zpráva. Pověst obchůdku je natolik dobrá, že se s jeho činností přijela seznámit i starostka z obce Heřmanice, které v roce 2017 vyhrály celorepublikové kolo soutěže „Vesnice roku 2017“. Podle vlastních slov se chtěla inspirovat zdejším úspěchem k založení podobné prodejny.

Radost těm, co dlouhodobě sledují ráz Visky, jistě udělala i pokračující rekonstrukce Logistického areálu Viska, který sídlí v budově bývalého kravína. Ten po zemědělském družstvu vlastnila firma Lacman a v době, kdy se dostala do finančních problémů, objekt vyhořel. Od té doby stále chátral a hyzdil oblast při vjezdu do Visky z Nové Vsi. Nová firma Logistický areál Viska, která vznikla v loňském roce, letos masivně investovala do renovace stavby. Budova se v tomto roce dočkala například nové střechy či rozsáhlejší rekonstrukce vnitřních prostor. Objekt i jeho okolí postupně získávaly na kvalitě. Jeho majitel během roku také zaměstnával obyvatele zdejší obce, takže celkový přínos investic do areálu lze označit jako pro obec velmi hodnotný.

Pokračoval i provoz zdejšího hostince, který poskytoval i potřebné zázemí pro schůze spolků a pro další společenské aktivity.

Ve Vísce jsme mohli zaznamenat i soukromou stavební aktivitu. Kromě již zmíněného vznikajícího Logistického centra realizoval rozsáhlou rekonstrukci svého domu čp. 40 MVDr. Roman Myška. Dům během rekonstrukce postupně získal novou fasádu, nové místnosti na bývalé půdě, zásadní renovací prošel celý vnitřek stavby, včetně bývalého chléva. Během již delší dobu trvajících stavebních prací byla postupně zbourána stará stodola. Takové stodoly u zahrad patřily k podobě typických víseckých selských stavení, která původně rámovala silnici od Hostince u Fajmanů až po křižovatku, kde ze silnice na Novou Ves odbočuje vozovka ve směru na Pukšice. Je možná škoda, že tento ráz budov bohužel v obci postupně mizí. V rekonstrukci budovy pokračoval i majitel zdejší hospůdky Radek Křivský. Velkou proměnu pak doznala budova tzv. hájenky u křižovatky zmíněné silnice na Pukšice a silnice II. třídy z Chotěboře do Golčova Jeníkova. „Hájinka“ sice již nepatří do katastru zdejší obce, ale s Vískou byla vždy těsně propojena. Během léta z ní odešli dosavadní obyvatelé – rodina Zdeňka Kosky a Hany Černohorské. Objekt zakoupil nový majitel, firma Antik – Staré dřevo s.r.o., údajně s úmyslem předělat ho na pilu. Již v průběhu roku zde započaly rozsáhlé stavební práce. Při nich byla zbourána kůlna, zvětšena okna a budova byla navýšena o půl patra. Budova také získala novou střechu.

Mateřská škola

Mateřská škola prožila další úspěšný rok naplněný úctyhodným množstvím aktivit, které paní učitelky připravovaly pro děti. Velkou pomoc pro jejich práci a pro všestranný rozvoj zdejších „předškoláčků“ znamenalo otevření nového dětského hřiště. Obec touto investicí opět ukázala, jak hodně jí na kvalitním zázemí školy záleží. Kromě toho, že opakovaně připravovala žádost o dotaci pro zbudování hřiště, se musela z části podílet i na jeho financování. Obecní zastupitelstvo také na svém posledním zasedání schválilo koupi nového plynového kotle pro budovu školy. Mateřská škola pak obci její investice pomyslně vracela. Například uspořádáním velmi hezké vánoční besídky, která se konala týden před zahájením vánočních prázdnin. Jako obvykle měla dvě části – dopolední pro zdejší seniory a odpolední pro rodiče. Dopoledne přivítala zhruba padesátku hostů krásně vyzdobená místnost, ve které na dědečky a babičky čekalo pásmo básniček a tanečků s vánoční tematikou. Holčičky byly oblečené v bílých tílkách a bílých sukních s mašlemi, kluci měli černé tříčtvrteční kalhoty, bílá trička a kravaty ze stříbrného třepení, které se obvykle dává na stromeček. Hostitelé pro návštěvníky připravili i půvabné dárky – malé keramické květináče, ve kterých byla borovicová šiška zdobená jako vánoční stromeček. Místním seniorům tak besídka přinesla krásný předvánoční zážitek.

Děti z mateřské školy se také podílely na programu při rozsvěcení víseckého vánočního stromku. Pro obec je důležitá i skutečnost, že škola poskytuje své zázemí pro akce typu vítání občánků či posvícenské přednášky paní Georgievové.

Samotný školní rok byl kromě výše uvedeného naplněn i dalšími aktivitami. Jako v jiných letech se děti věnovaly výukovým činnostem, poznávaly přírodu v okolí Vísky, ale také během vzdálenějších výletů. Škola jim poskytla možnost absolvovat plavecký výcvik. Pokračovaly i návštěvy divadelních představení, často ve spolupráci s mateřskou školou z Malče či Uhelné Příbrami. Hezkou tradici přinášejí i kontakty s dobrovolnými hasiči. Jedná se jednak o malečský hasičský sbor, který každoročně zve zdejší školu na ukázkou protipožárního zásahu. Místní školáčky se při něm mohou seznámit s hasičskou technikou a vybavením zásahových vozů. V letošním roce školka spolupracovala i se sborem víseckým. Jeho členové připravili pro zdejší děti předvánoční ukázkou výroby adventních věnců a svícňů a umožnili jim výrobu si také osobně vyzkoušet. Takže každé dítě si odnášelo vlastnoručně vyrobený věneček či malý svícen.

Činnost spolků

Sbor dobrovolných hasičů

Sbor dobrovolných hasičů se v jubilejním „osmičkovém“ roce vyznačoval velkým množstvím chvályhodných aktivit. Nový rok pomyslně zahájil tradiční výroční valnou hromadou, na níž zdejší hasiči hodnotili dosavadní činnost sboru a připravili plán akcí pro další měsíce. K nim patřil úctyhodný počet aktivit pro zdejší děti. Pro ně členové sboru připravili nejprve březnový karneval, který se konal v Hostinci u Fajmanů. Podařilo se jim sestavit družstvo malých hasičů, které se během jara účastnilo

oblastní soutěže dětí ve Vepříkově, na níž zdejší tým skončil na sedmém místě. Během letních prázdnin pro děti také zorganizovali třídní hasičský tábor ve Světlé nad Sázavou. Na podzim pak přibýly tréninky pro říjnový Závod požárnícké všestrannosti Plamen v Pohledu. V něm se zdejší družstvo umístilo na 32. místě z 64 týmů.

K tradičním vrcholům aktivit zdejšího sboru patří v posledních letech organizace soutěže Vísecké dvanáctky. Místní hasiči si letošním ročníkem chtěli připomenout i výročí vzniku Československa. Stalo se tak slavnostním položením kytice ke zdejšímu památníku padlých z první i druhé světové války. Hasičské klání bylo rozděleno na dopolední a odpolední část. Dopoledne soutěžily děti, celkem 13 týmů v kategorii mladší a starší. Vísecká „reprezentace“ v nich obsadila 6. a 5. místo. Odpoledne „dvanáctky“ pokračovaly poměřováním sil dospělých. K němu se dostavilo osm družstev mužů a dva týmy žen. Vísecké barvy hájili pouze muži, kteří skončili na hezkém 4. místě.

Členové sboru pomáhali i při programu, který obec připravila pro soutěž Vesnice roku Kraje Vysočina 2018. Konkrétně přípravou občerstvení, ukázkou útoku malých hasičů či prezentací činnosti sdružení před hodnotící komisí. Za velmi hezký počín lze považovat to, že se v květnu připojili k veřejné sbírce „Český den proti rakovině“, v jehož rámci ve Vísce obcházeli zdejší domácnosti a nabízeli k prodeji žluté květiny se stužkou v meruňkové barvě. Výtěžek akce byl pak věnován na boj proti nádorovým onemocněním plic. Protože charitativní aktivity patří k silné stránce činnosti místních hasičů, připojili se i ke sbírání plastových víček, které organizoval Červený kříž. Společně se ZŠ Nová Ves a místní mateřskou školou shromáždili celkem 17 pytlů víček a ty pak odvezli na sběrné místo do Jihlavy. Výtěžek z akce byl určen na pomoc rodičům dívky, která trpí těžkou formou mozkové obrny. Za vydařenou akci lze označit i výrobu adventních věnců a svícňů, které sbor zorganizoval ve vánočně vyzdobené budově hasičské zbrojovny. Dopolední část byla určena pro děti z MŠ, při části odpolední se pak sešli dospělí zájemci. Kromě výroby svícňů a věnců se zde mohli také občerstvit, ale i vymanit se z předvánočního shonu a popovídat si se svými sousedy a známými. Jako přihlášení se k velmi hezké tradici lze hodnotit první rozdávání Betlémského světla ve Vísce. Tzv. betlémské světlo bývá každoročně převáženo skauty z rakouského Lince do Českých Budějovic a odtud vlaky po celé zemi. Vísečtí hasiči se do programu registrovali a během odpoledne poslední adventní neděle rozdávali světlo v hasičské zbrojnici. Doufejme, že díky činnosti sboru tak v obci přibudou dvě velmi pěkné adventní tradice. Naopak se hasičům nepodařilo dokončit plánovanou výměnu střešní krytiny na budově hasičské zbrojovny. Tu brigádnicky zahájili na konci roku, ale pro nepřízeň počasí a nedostatek pracovníků nebyly práce do konce roku ukončeny.

Sokol Víska

Dění v místním sokole se jako obvykle točilo především okolo fotbalu. Vísečtí muži se již druhý rok drželi v okresním přeboru. Fotbalovou sezónu 2017/2018 zakončili na velmi hezkém 7. místě z celkem 14 účastníků soutěže, kteří vesměs reprezentují podstatně větší obce či města. Více se zdejšími fotbalisty dařilo v jarní části zmíněné sezóny. V ní sehráli 26 zápasů, 12x vyhráli, 2x remízovali, 12x odcházeli s prohrou. Sezónu uzavřeli se skóre 8:72 a 38 body. Naopak v podzimní části sezóny následující přišel propad na 10. místo tabulky (zdejší tým měl během ní na kontě čtyři výhry, sedm proher, dvě nerozhodná utkání a získal 14 bodů). Nejlepším střelcem sestavy byl Daniel Kufr, který vsítil šest gólů, což mu zajistilo 19. místo v pořadí střelců okresního přeboru. Na návratu do okresního přeboru a na setrvání v něm mají největší zásluhu trenéři sestavy Radek Křivský a Miroslav Nedbal, kteří před několika lety stáli u „znovuzkříšení“ zdejšího mužského fotbalu.

Druhým rokem také pokračovala činnost oddílu dětské fotbalové přípravy. V jejím rámci se k pravidelným tréninkům scházelo okolo 20 malých fotbalistů pod vedením trenéra Daniela Čermáka z Nové Vsi. Jejich tým se zapojil do nesoutěžní části fotbalu, ve kterém se nezaznamenává umístění v tabulkách či úspěšnost střelců různých oddílů. Cílem je to, aby děti získaly fotbalové dovednosti a zároveň radost ze hry a z pohybu, kterého bohužel obecně mají čím dál tím méně. Vísecký sokol si tak zároveň připravuje své budoucí hráče.

Víseckým fotbalistům se dařilo i finančně. Podařilo se jim získat od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy dotaci 90 000 korun na podporu mládežnického fotbalu. Jednalo se o výbornou zprávu i pro obec a ukázkou toho, že i spolky si mohou najít cestu ke svému financování a nebýt ve svých rozpočtech většinou závislé na obecní pokladně.

Další chvályhodnou aktivitou, za kterou stojí členky zdejšího sokola, byla účast vísecké výpravy na XVI. všesokolském sletu, který se uskutečnil první červencový týden v Praze. Byl koncipován jako oslava výročí založení republiky. Právě o ni se členové Sokola zasloužili velmi výrazně, protože tvořili jádro legií i branné moci v prvních týdnech a měsících existence Československa. Členové této organizace se později mimořádně aktivně zapojili do protinacistického i protikomunistického odboje. I proto byl Sokol fakticky třikrát zakázán – za Rakouska-Uherska v době první světové války, nacisty v době druhé světové války a následně fakticky v době komunistického režimu. Po celou dobu své existence ztělesňoval hrdost na příslušnost k českému národu a kromě tělovýchovné činnosti vždy provozoval i vzdělávací, osvětové a společenské aktivity. Víška může být pyšná na to, že se zde k členství v Sokole a sokolské tradici hlásí tolik obyvatel. Zdejší sokolskou organizaci na sletu reprezentovaly tři ženy, konkrétně Jitka Březinová, Marie Březinová a Marie Čapková. Ty pod hlavičkou novoveského Sokola nacvičovaly skladbu Cesta a s ní také vystoupily v pražské Eden aréně. Zároveň se účastnily okresních sletů v Pardubicích, Pečkách, Přibyslavi a v Třebíči.

Během roku pokračovalo i cvičení žactva zdejšího sokolské organizace, které vede Tomáš Křivský. Jeho svěřenci se scházejí ve Vísce a v zimních měsících v Malči a Vísce reprezentují i na soutěžích.

Rybářský spolek

Také Rybářský spolek přispíval v letošním roce ke společenskému životu ve Vísce. Jeho členové se ujali pálení čarodějnic. Konání tradiční oblíbené události bylo přesunuto k rybníku Společný. Rybáři za pomoci obce spojili akci s opékáním buřtů pro děti a možností posezení u rybářské chaty pro dospělé. Provedení mělo pozitivní ohlas. Doufejme, že po turbulencích a přesunech, které provázely pálení čarodějnic v letech minulých, si tradice najde trvalé nové místo pro své konání. Pro obyvatele Visky zorganizovali rybáři také srpnové posezení u rybníka Společný. Výlov rybníka se v tomto roce z důvodu nedostatku vody nekonal. Své rybářské aktivity spolek proto zaměřil především na možnost chytání ryb pro své členy, které se uskutečnilo celkem 14x. Do své správy rybáři také získali od Ondřeje Fikara rybník v „Zadních dolech“.

Společenský život v obci neorganizovaný místními spolky

Kromě výše uvedených spolků přispívala k možnostem společenského a kulturního vyžití také obec a hlavně aktivní jednotlivci. Obec organizovala hned na Nový rok tradiční ohňostroj. Akce opět zaznamenala velkou návštěvnost, nejen od místních, ale také obyvatel okolních obcí. Ohňostroji tak přihlíželo okolo stovky návštěvníků, pro které starosta obce rozléval grog a svařené víno (v „útrobách“ přihlížejících skončilo více než 10 litrů).

Po několikaleté odmlce zorganizovali mladí fotbalisté „chození tří králů“, kteří obcházeli zdejší domácnosti s přáním štěstí a zdraví do nového roku. Poslední únorový víkend zpestřil zdejší společenský život tradiční Bago ples, pořádaný „bagisty“ v Hostinci u Fajmanů. Pardubická kapela Medvědi přilákala více než 60 návštěvníků, což lze označit ve zdejších poměrech za úspěch. A Hostinec u Fajmanů nechyběl ani při pořádání také tradičního turnaje v mariáši. Po pálení čarodějnic následovalo každoroční stavění májky. Tentokrát se kromě májky obecní stavěla ještě májka u starosty a u Filipa Kalvody (čp. 46) pro jeho snoubenku Janu Hronovou (svatba snoubenců proběhla v srpnu v Chotěboři).

Obec se tentokrát postarala o obnovení pořádání místní poutě. Pro Vísce objednala příjezd pouťových atrakcí. To uvítaly hlavně zdejší děti, které si tak mohly užít houpačky, samořiditelná autíčka, skákací hrad či aquazorbing. Dospělí zase mohli své štěstí vyzkoušet ve střelnici. Nechyběla ani sobotní pouťová zábava. Konala se na oploceném tenisovém kurtu a vystupovaly na ní dvě kapely. Jednak převážně novoveská skupina Arteri, jednak s Vískou tradičně spojená heavy metalová sestava Thovt. Tu momentálně tvoří Roman Březina (zpěv), Přemysl Čapek (kytara), Martin Semrád junior (bubny) a Martin Semrád senior (kytara). Organizátorům z řad Sokola se podařilo prodat přes 60 vstupenek a vytočit několik sudů havlíkbrodského Rebelu.

Během června se také mohli místní zájemci účastnit zájezdu do Ladomerské Viesky, která pořádala letošní „stretnutie“ Viesok ze Slovenska a Vísek z České republiky. Do partnerské obce se vypravilo 19 zájemců, kteří ke své cestě připojili i prohlídku Zbrašovských aragonitových jeskyní a zámku v Lipníku nad Bečvou. O kulturní a společenské vyžití místních se v tomto roce postarala sousední Maleč. Ta poslední červnový víkend oslavovala 740. výročí první písemné zmínky o obci. Na pestrém programu, který začal svěcením zrestaurovaných kapliček v osadách patřících pod Maleč, se podílelo i vystoupení

víseckých a novoveských sokolek se sletovou skladbou. V programu nechyběl průvod obcí, sázení lip či vystoupení dechové hudby Jižani. Mnozí z obyvatel Vísky také rádi zavítali do otevřené základní školy, kde velká část z nich absolvovala druhý stupeň své školní docházky. V Malči byla také během června slavnostně otevřena expozice ve zdejší zámku rodiny Macháčkových. Tomuto chvályhodnému počínu Václava Macháčka a dr. Věry Macháčkové – Riegerové předcházelo několik let, kdy v restituovaném zámku probíhaly vnější i vnitřní úpravy. Expozice byla symbolicky otevřena v roce, kdy se připomínalo 200 let od narození Františka Ladislava Riegra - majitele zámku a fakticky druhého nejvýraznějšího českého politika 19. století (a také 220 let od narození jeho tchána, zakladatele moderní české politiky a historiografie Františka Palackého). Expozice ukazuje mimo jiné pracovní Riegra i Palackého (který zde dopisoval své slavné Dějiny národu českého), knihovnu, společenský salón a další prostory se zajímavými exponáty. Jejím autorem je historik Milan Vojáček. Ten se dlouhodobě zabývá studiem osobnosti Riegra, kterému v druhé polovině 19. století také patřil „vísecký dvůr“ – rozsáhlé hospodářské centrum na místě dnešního Logistického centra Vísky a poměrně rozlehlé polnosti v katastru naší obce.

Ke kulturnímu dění ve Vísce přispěl Okrašlovací spolek Poštolka, který pod vedením paní Georgievové pořádal v srpnu ve zdejší mlýně veřejnou generálku koncertu barokní hudby. V podání tří sopranistek zazněla díla tří barokních skladatelů za doprovodu houslí, violoncella a cembala. Příchozím tak mlýn Poštolka připravil mimořádně hezký zážitek.

Společně jsme oslavovali i vísecké posvícení. V jeho rámci opět proběhla soutěž o nejlepší posvícenský koláček. Pomyslné „vavříny vítězky“ si již podruhé odnášela vísecká rodačka Blanka Zimáková. „Koláčovému klání“ přihlíželo zhruba 40 zájemců. Na soutěž místních hospodyněk navázala módní přehlídka pleteného zboží firmy IVI, které tentokrát předváděly tři místní modelky – Veronika Čermáková, Monika Lefflerová a Martina Pešková. Program posvícenské neděle pak zpestřila přednáška paní Ivy Georgievové s názvem „Domácí přírodní lékárníčka“ spojená s ochutnávkou léčivých čajů. Obec také dvakrát organizovala vítání občánků. Mezi své obyvatele přivítala Dominika Čermáka, Michala Houdka a Antonii Košťálovou.

Začátek adventu si Víska připomněla slavnostním rozsvěcením vánočního stromu. Odehrálo se první prosincovou sobotu a program pro něj připravily děti mateřské školy pod vedením svých učitelek. Po jejich pásmu básní následovalo hudební vystoupení dětí pod vedením Tomáše Křivského. Dětské vystoupení uzavřel společný zpěv koledy, po kterém proběhlo rozsvícení stromu u památníku padlých. Pro početné příchozí byly na zahrnutí zimy připraveny grog, punč a svažené víno. Dobrovolné příspěvky za ně pak směřovaly na podporu malých víseckých fotbalistů. Rozsvěcení stromku v tomto roce předcházela výstava adventních dekorací spojená s ochutnávkou čajů, které probíhaly v sále sokolovny. Rok 2018 zakončil tradiční silvestrovský pochod místních k rybníku Společný. Zde si jeho účastníci upekli buřty, aby se cestou zpět zastavili u starosty obce, kde pro ně bylo připraveno drobné občerstvení.

Počasí

Popisovaných 12 měsíců ovlivňoval poměrně extrémní ráz počasí. Rok 2018 se stal nejteplejším rokem v historii měření v českých zemích. Jeho průměrná teplota dosáhla 9,6 °C, což o 1,6 °C převýšilo dlouhodobý průměr. Odsunul tak na druhé místo dosavadního rekordmana – rok 2015 s průměrem 9,4 °C. Bohužel také patřil k nejsušším letům od dob evidence srážek u nás. Začal nadprůměrně teplým lednem. Nový rok přivítal zdejší obyvatele denní teplotou +8 °C a v podobném duchu se nesla celá první polovina ledna. Rtuť teploměru neklesala pod nulu ani v noci. První noční mrazík dorazil do Vísky až 14. ledna a ve dne poprvé mrzlo až o 8 dní později. Ochlazení z počátku poslední lednové dekády trvalo velmi krátce a konec měsíce proběhl ve znamení nadprůměrně vysokých teplot. Na mnoha místech republiky padaly teplotní rekordy, ve zdejší obci jsme například 29. lednový den naměřili jarních +10 °C, mráz opět nepřicházel ani v noci. Sněhovou nadílku Vísky získala pouze krátce v polovině měsíce. První měsíc roku byl celostátně čtvrtým nejteplejším lednem od roku 1961. Bohužel poslední zimy není podobné počasí výjimkou. Vyznačují se nadprůměrně teplým lednem a prosincem. Velmi to nevyhovuje rostlinám. Ty po podzimu přejdou do stavu vegetačního klidu a vysoké zimní teploty je z něj vyvedou. Některé pak začnou růst a první mrazy je zlikvidují (ne nadarmo používali naši předkové pranostiku, která říká „teplý leden, k nouzi krok jeden“).

Teplé počasí se přelilo i do prvních únorových dní a většina měsíce zůstávala nadprůměrně teplá. Prudké ochlazení přišlo až v době, kdy se obvykle začíná na svůj vstup do rázu počasí připravovat jaro.

Čtyři dny před koncem února zasáhlo Českou republiku a s ní velkou část Evropy prudké ochlazení. Opět padaly teplotní rekordy, tentokrát z druhé strany teplotního spektra. Dny i noci ovládlo výrazně mrazivé počasí, teploty ve dne klesaly až k $-6\text{ }^{\circ}\text{C}$ a v noci pod $-10\text{ }^{\circ}\text{C}$. Nejchladnější noc této zimy přinesl 28. únor, kdy se rtuť zdejších teploměrů zastavila až na $-15\text{ }^{\circ}\text{C}$. Bohužel ve stejné době Vísku pokrýval pouze malý sněhový poprašek, takže jsme fakticky zažívali holomrazy.

Nadprůměrně chladný byl i březen, především jeho začátek, kdy mrzlo i ve dne. Výraznější oteplení přinesl počátek druhé dekády měsíce. Tehdy teploty začaly rychle stoupat a 13. den měsíce již vísecké teploměry ukázaly $11\text{ }^{\circ}\text{C}$. To optimisticky naladilo zdejší pěstitele zeleniny, takže do svých skleníků zasázeli saláty a další druhy zeleniny. Bohužel vrtkavost počasí je usvědčila z přílišného optimismu. Po polovině měsíce přišlo prudké ochlazení a 18. března ukazovaly v ranních hodinách teploměry $-6\text{ }^{\circ}\text{C}$ a mrzlo i ve dne. Do skleníků se tedy rychle instalovaly žárovky či svíčky. Chladné počasí vydrželo prakticky až do konce měsíce.

Naopak duben přinesl velmi prudké oteplení. Opět se přepisovaly záznamy teplotních rekordů. Již 3. dubna zdejší obyvatelé naměřili neobvyklých $17\text{ }^{\circ}\text{C}$, v dalším týdnu to bylo dokonce $20\text{ }^{\circ}\text{C}$. Od 19. dubna stoupaly teploty nad $20\text{ }^{\circ}\text{C}$ a 21. den měsíce přinesl dokonce letních $25\text{ }^{\circ}\text{C}$. Čtvrtý měsíc roku se tak stal nejteplejším dubnem od roku 1961, od kdy Český hydrometeorologický ústav vykazuje měsíční průměry teplot. Celý měsíc byl navíc bohužel velmi suchý. Vydatněji přišlo pouze jednou. Sucho trvalo již od února (srážkově normální byl pouze leden) a deficit vláhy se postupně prohluboval. Například již v únoru spadla pouze 1/3 srážkového normálu. Sucho postupně zasáhlo drtivou většinu státu. Stál za ním i nedostatek sněhu, který dříve sytil podzemní vody. Jejich hladina začala povážlivě klesat. Mezi srážkami navíc byly velké lokální rozdíly.

Deficit srážek a nadprůměrné teploty pokračovaly i v květnu. Obecní úřad musel již 12. května vydat zákaz zalévání zahrádek, trávníků, umývání aut, napouštění bazénů a plýtvání pitnou vodou. Kritickým se v obci stal nedostatek srážek především během letních měsíců, kdy opakovaně hrozilo, že voda z vodovodu nebude k dispozici v průběhu celého dne. Vysoké teploty pak v květnu kulminovaly v posledních sedmi dnech měsíce, z nichž pouze jeden den teplota nevystoupala nad $25\text{ }^{\circ}\text{C}$. Nedostatek podzemní vody v půdním profilu pak znamenal vážnou komplikaci v zemědělství.

Také červen pokračoval v nadprůměrně teplém a suchém počasí. Pokud se objevily srážky, dělo se tak pouze lokálně. Často pak měly podobu bouřek a průtrží mračen a vyvolávaly i místní povodně. Bohužel Vísece se déšť celý měsíc téměř vyhýbal. I teplotní poměry se nesly v duchu předcházejících měsíců a většinu dní teploměr ukazoval letních 25 a více stupňů. Vysoké teploty vedly k tomu, že ovoce či zemědělské plodiny zrály podstatně dříve, než jsme ve zdejší regionu zvyklí. Tak například letní jablka se zde sklízela již druhý týden v červenci, ač dlouhodobě se tak děje až během srpna. Podobně tomu bylo s černým bezem, o 14 dní dříve než obvykle jsme mohli trhat třešně.

Během jara také velmi rychle vykvetly rostliny, což s sebou přineslo extrémní a dlouho nevídané množství pylu. Experti z Botanického ústavu Akademie věd ČR mluvili o tom, že nepamatují podobnou pylovou sezónu. Rychlý nástup jara přispěl k tomu, že najednou kvetlo více rostlin, než bývá obvyklé. Množství pylu umocnily i jehličnany, jejichž květnatost připadla právě na letošek. Pylovou sezónu navíc poznamenalo suché a větrné počasí. Pylová zrnka se pak dostávala do vzdálenosti desítek i stovek kilometrů od místa vzniku a vytvářela poprašek na oknech či na sklenících. Alergici si během tohoto jara rozhodně neodpočinuli.

Uvedený ráz počasí poznamenalo i žně. Mohlo se zdát, že se Víska přesunula na jižní Moravu či jižní Slovensko. Již v prvním týdnu v červenci zde začala sklizeň ozimého ječmene. Dělo se tak zhruba o tři týdny dříve než obvykle. Podobně probíhala i sklizeň dalších plodin. Úrodu poznamenalo sucho, výrazně nižší byly například výnosy brambor.

Letní měsíce kopírovaly průběh jara a léto se tak stalo nejteplejším v historii měření teplot v pražském Klementinu, která sahá až do roku 1775. Podobný teplotní charakter měly letní měsíce i v jiných státech světa, takže například červenec se zařadil mezi pět celosvětově nejteplejších měsíců od počátků zjišťování tohoto údaje. Ve Vísce panovaly vysoké teploty (vesměs nad $25\text{ }^{\circ}\text{C}$), poslední dny měsíce neklesaly pod $30\text{ }^{\circ}\text{C}$. Úmorná vedra přinesl i začátek srpna (do 10. srpna pouze jeden den vykázal teplotu nižší než tropickou). Nejteplejším dnem roku v naší obci se stal 24. srpen se svými $34\text{ }^{\circ}\text{C}$. Pokračovalo i sucho, které se stalo jedním z hlavních témat české letní mediální scény. O strategii boje proti suchu začala jednat i česká vláda. Déšť se vesměs vyhýbal i naší obci. V Doubravě teklo minimum vody, zdejší potok

téměř vyschl a do velké míry zarostl. Tráva postupně žloutla, s otavami zemědělci prakticky nemohli počítat. Problém se vyostřil do té míry, že na podzim docházelo v některých zemědělských provozovnách k vybíjení dobytka z důvodu nedostatku krmiva.

Teplé počasí se přeneslo i do září. Na počátku jeho druhé dekády se vrátilo vyloženě letní počasí a 12. září jsme zde naměřili 27 °C. Ochlazení přinesl až poslední týden měsíce. Týkalo se ale především nočních teplot, takže 26. září poctil obec svou návštěvou i první mrazík. Nadprůměrně teplý zůstal i začátek října. Ještě ve dnech 9.–14. se teploty šplhaly nad 20 °C. Částečné ochlazení přinesla až poslední dekáda měsíce.

Podobně i listopad začal nadprůměrnými teplotami, což dokazuje například 14 °C naměřených zde 5. den měsíce. První skutečný mráz přinesla noc 16. listopadu se svými třemi stupni pod nulou. Až tři dny před koncem měsíce poprvé mrzlo i ve dne (-2 °C) a mráz opanoval zdejší obec do konce měsíce (s nejnižší teplotou -8 °C). Bohužel nadále trvalo převážně suché počasí.

Poslední měsíc roku začal poměrně teplým počasím (v první dekádě jsme zaznamenali pouze jednu mrazivou noc). Jedenáctý den měsíce přinesl silné sněžení a od odpoledne do rána dalšího dne napadlo 15 cm sněhu. Vysočina následně samozřejmě hlásila dopravní kalamitu. Nejchladnější den měsíce představoval 15. prosinec, kdy teplota v noci klesla na -14 °C v noci a -4 °C ve dne. Vánoce pak jako obvykle byly tzv. „na blátě“. Rok 2018 se jako celek zapsal do zdejších meteorologických záznamů jako velmi teplý a především suchý. Sucho se stalo častým tématem běžných diskusí i odborných pojednání a začalo být vnímáno jako všeobecná hrozba. Doufejme, že to povede do budoucna k lepšímu přístupu k ochraně vody a vodních zdrojů a přírodě vůbec. Ve Vísce se to tak zatím často nejevilo, protože bohužel nemálo zdejších usedlíků, především někteří chalupáři, opakovaně porušovali zákaz zalévání a napouštění bazénů. A to přesto, že hrozilo, že voda pak v obci nepoteče vůbec a bude muset být dovážena cisternami, jako se to v tomto roce stalo v mnohých vesnicích na Vysočině.